

KÖZÉLET

Első világháborús szegedi hőst temetnek újra a Hősök napján

Ez a tartalom archív! A cikkben szereplő információk a megjelenés óta megváltozhattak.

Megjelent: 2014.05.20. 18:55

Szerző: SZEGEDma

Az első világháborúban Doberdón, majd az Isonzó felső szakasza mentén harcoló szegedi 46. gyalogezred egykori zászlóaljparancsnokára, Dombay Miksa Ágostonra (eredeti nevén Diendorfer) emlékezik a Meritum Egyesület a Testamentum Kft.-vel és a Belvárosi Mozival közösen 2014. május 25-én, a Hősök Napján.

A jelöletlen sírba temetett *Dombay Miksa* ezredes hamvait 2013. szeptemberében találták meg és exhumálták Jászapáti város köztemetőjében. Búcsúztatása és újratemetése a Belvárosi temetőben, a Hősök keresztjénél lesz. A szertartást *Kiss-Rigó László*, a Szeged-Csanádi Egyházmegye püspöke végzi.

Az újratemetést követően bemutatják az [“... És a levelek lehullottak...”](#) című, a cs. és kir 46. gyalogezred útját végigkövető – a Médiatanács támogatásával készült – filmet a Belvárosi moziban, ahol az első világháború és a 46. gyalogezred történetét feldolgozó kiállítás is megtekinthető lesz.

Az eseményen a Meritum Egyesület meghívására egy közel tíztagú olasz (doberdói) delegáció is részt vesz.

Első világháborús szegedi katona maradványait találták meg Jászapátiban

Az Isonzó mentén harcoló szegedi katonák egyik parancsnokának hamvait találták meg Jászapáti köztemetőjében.

Nagy valószínűséggel az első világháborúban a Doberdón, illetve később az Isonzó mentén harcoló szegedi 46-os közös gyalogezred egykori zászlóaljparancsnokának, Dombay Miksa ezredesnek a hamvait találták meg és exhumálták kedden, Jászapáti város köztemetőjében.

Dombay Miksa Ágost (eredeti nevén Diendorfer) 1874-ben született Dorogon. Katonai tanulmányait a budapesti cs. és kir. hadapródiskolában végezte, előbb hadnagyként a 26. gyalogezrednél, majd 1912-től századosként a szegedi 46-os közös gyalogezrednél szolgált. A világháború kitérősekor a szerb hadszíntérre vezényelték, majd először az orosz, majd a következő év májusában ezrede kötelékében az olasz hadszíntérre. A szegediek második

FRIS

zászlóaljának parancsnokaként, 1915 júniusától már a Doberedón találjuk, ahol a fennsík kiürítéséig harcol. A Doberdó mögötti harcokban súlyosan megsebesült. Felépülése után 1917 júliusától az Isonzó mentén, a tolmeini hídfőnél, a Mrzli hegyen hadban álló szegedi negyvenhatosok harmadik zászlóaljának parancsnokává nevezték ki. Itt a caporettói áttörésig eredményesen harcolt a túlerőben lévő olaszokkal szemben. A világháborúban összesen 52 hónapot szolgált.

A Magyarországra történt visszavonulás után, 1918 novemberében érkezett vissza Szegedre, ahol 1919-ben a szegedi ellenforradalom egyik szervezője és vezetője volt. Május 7-én katonáival lefegyverezte a szegedi Mars-téri laktanya vörös katonákból álló őrségét és részt vett az un. nemzeti hadsereg megszervezésében, amelynek kötelékében nyugdíjazásáig, 1922-ig szolgált.

A második világháborút követően, a kommunista hatalomátvétel után, mint osztályidegent, kitelepítették Jászapátiba. Itt 1950-ben, a kuláknak nyilvánított Lassányi Adolf, egykori birtokoshoz szállásolták be. Az idős katona 1952. október 3-án halt meg Jászapátiban. Először a falu kommunista elöljárója azt tanácsolta Lassányinak, hogy rakja bele a holttestet egy zsákba és ássa el a háza udvarán. Végül a temetésre a fia jelenlétében a helyi temetőben került sor, ebben a helyi orvos segített, aki fizette a koporsót és a szemfedeleket.

Dombay sírját az unokái kezdték el keresni Jászapátiban, ahol azonban a rendelkezésre álló temetői nyilvántartásokban nem volt nyoma tiszt nyughelyének. Egy most készülő első világháborús dokumentumfilm kapcsán kapott új lendületet a kutatás. A film egyik szakértője, Dr. Négyesi Lajos nyugalmazott alezredes, hadtörténész a temetői nyilvántartásokat kezelő Birkás Évával való konzultáció után esélyt látott a sír azonosítására. Az adatok elemzése után, egy jelöletlen sírhelyre esett a választás a 17-es parcellában. Itt történt a legtöbb temetés 1952-ben. A szervezőmunkába ekkor kapcsolódott be a szegedi Meritum egyesület, amely a család felhatalmazásával egyeztetéseket kezdett a várossal Dombay hamvainak azonosítása és exhumálása ügyében. A szervezőmunka eredményeképpen szeptember 3-án minden készen állt arra, hogy a jelöletlen sírhely feltárással megbizonyosodjanak arról, hogy az említett sír Dombay Miksa hamvait rejti.

Az eseményen részt vett Dombay Miklós és Dombay Péter, a tiszt két unokája, egyikük ma Vácon él, a másikuk Ausztráliából repült haza az eseményre. Jászapáti városa, élén Pócs János polgármesterrel és Borbás Zoltán alpolgármesterrel mindvégig segítőkész partnernek bizonyult.

A hamvak megtalálása nem volt egyszerű. A sír felbontása után azzal szembesültek az ásást végzők, hogy közel két méter mélységig, – bár érezhetően bolygatott volt a talaj, – semmi nyoma a maradványoknak. Végül a gödör alján egy koporsós temetkezés feltárta rajzolódott ki, ami benyúlt a bal oldalfal alá. Ennek bontása során előkerülő csontmaradványról a munkában részt vevő, – az SZTE Embertani Tanszékét vezető – Pálfi György egyetemi docens rövid vizsgálat után elmondta, hogy egy kb. fél évszázada halott, középkorú nő maradványai lehetnek.

A női csontváz alatt hamarosan egy másik embertől származó maradványok is előkerültek, amelyek egy kb. száz éve halott fiatal férfitől származtak. Ezek után akár befejeződhetett volna a munka, tényként fogadva el, hogy Dombay Miksát nem ide temették. A kutatók azonban nem adták fel és a jobb oldalon is elkezdték a kutatóárok szélesítését. A szomszédos sír közelsége miatt nem sok remény volt arra, hogy oda is temettek, ugyanakkor az oldalfal lefaragása közben először egy újabb koporsó nyoma jelentkezett, majd sikerült feltárni még egy emberi maradványt. Ez a csontok mérete és a koponya alapján kb. 165 cm magas, 70 fölötti férfi volt.

A helyszíni embertani vizsgálat nyomán gyanítható volt, hogy ezek a keresett csontok, a doberdói hősök parancsnokának hamvai kerültek elő.

A felfedezést a Szegedre szállítás és az SZTE Embertani Tanszékén egy részletes vizsgálat követi majd, amely végérvényesen igazolhatja, hogy Dombay Miksa hamvai kerültek elő Jászapátiban. A család szerint Szegeden, az egykori katonái sírjai körében lenne a legméltóbb helye az egykori parancsnoknak. Az első világháború szegedi vonatkozásaival foglalkozó Meritum egyesületnek az exhumáláson jelen lévő tagjai, Szanka József, Murányi Gábor, Szécsi Imre és Csáki Béla szerint Dombay Miksa újratemetése a szegedi első világháború centenáriumi megemlékezéseinek egyik méltó állomása lehetne.

Kommentek

0 hozzászólás

Rendezés: **Legrégebbi** ▼

Hozzászólás írása...

Facebook Hozzászólások modul

HASONLÓ TÉMÁK: #SZEGED #ELSŐ VILÁGHÁBORÚ #ÚJRATEMETÉS

OLVASTA MÁR?

Orbán: felháborító a strasbourg-i döntés a tényleges életfogytiglanról

KÖVETKEZŐ

Tízből négy olvasó illegális forrásból is letölt e-könyvet

EZ IS ÉRDEKELHETI

Vízilabda: súlyos szegedi vereség az Acélvárosban

Mindhárom Csongrád megyei jelölt díjjal tért haza!

Három fogós kérdést tettek fel Botkának a szegedi Fidelitas-osok

A fenekelés rendező titokban látogatja a színházi próbákat Szegeden?

KÖZÉLET